

A Béke Világtanácsnak a világ népeihez intézett felhívására, tartományunkban is megkezdődik az aláírások gyűjtése. Ebből az alkalomból az aradtartományi békeharcbizottság ma, csütörtök délután 5 órakor nagygyűlést tart a Kulturpalota nagytermében.

V. M. Molotov interjúja V. R. Hearst és Kingsbury Smith amerikai újságíróknak

Az elmúlt évben a Szovjetunió állami állattenyésztő telepeinek min-
dájára számos állami gazdaságban
-papálat nemestő központokat létesí-
tettek, ahol zootechnikusok és mér-
nökök tudományos módszerekkel és
-technikával elő a tenyésztálatok termelő-
-képességének fokozását. Állami gaz-
daságaikban jelenleg 25 ilyen köz-
-pont működik és pedig: 10 közpon-
-t szimentáli, 2 központ 83 pinta-
-ra 4 központ 236 borzderes, 10 közpon-

vasmarhafajták nemesítéséről

központ 270 vörös sztyepei és 2 központ 58 szürke sztyepei fajtájú szarvasmarhával.

Ezek a központok tudományos módszerekkel 100 tehénnél évente 80 borjút értek el. A Roseli (Bukarest tartomány) állami gazdaságban például 220 vörös sztyepei fajta tehéntől tavaly 190 borjút nyertek, a nagydisznói állami gazdaságban 82 pintzai fajtájú tehéntől 76 borjút, az ermihtyalvi állami gazdaságban pedig 165 szirpentáli tehéntől 160 borjút nyertek. Hasonló eredményekkel dicsekedhettek sok más állami gazdaságunk is. Az állami gazdaságok fajtanevelő központjai jelentős mértékben hozzájárulnak a hazai szarvasmarhák nemesítéséhez, kiváló apafialatok tenyésztéséhez. Ezek a központok az idén sok mezőgazdasági egységet látnak majd el szimentáli, borzderes, pintzai, vörös- és szürke sztyepei fajtájú növendékkalálataikkal. (Acséres.)

Molotov válaszában rámutatott arra, hogy az indokínai és a kínai kérdések között természetesen nagy a különbség. A Szovjetunió álláspontja egy szempontból azonos mind Indo-

Kingsbury Smith megkérdezte, milyen magatartást tanusítana a szövetség kormány egy esetleges – például egyhavi – tüzszünet lehetőségével szemben, amely módot nyújtana ahhoz, hogy Csang Kaj-sek csapata visszavonuljanak a kínai partok közelében fekvő néhány szigetről (Dahesen) és hogy elejét vegyék a námtól oldalon lehetséges súlyos veszteségnek, ha kísérlet történne a szigetek erőszakos elhódítására.

Ez a helyzet nem járulhat hozzá sem a nemzetközi kapcsolatokban fennálló feszültség csökkenéséhez sem a fegyverzet csökkentése kérdésének megoldásához, holott minden országban széles körök érdekeltek ebben. Magától értetődik, hogy a Szovjetunió határai közelében létesítettek amerikai katonai támaszpontok kérdése egyike azoknak a problémáknak, amelyek megakadályozzák számos más kérdés megoldását, nem csupán az osztrák kérdést. Ezeknek a támaszpontoknak a létesítése ugyanis azt bizonyítja, hogy amíg a Szovjetunió az USA-val fennálló kapcsolatainak megújítására törekedik,

Befejezésül Hearst köszönetet mondott Molotovnak, hogy fogadta őket, és hogy oly sok időt szentelt a hozzájuk tartozó tárgyalásoknak.

Csokonai Vitéz Mihály

A Muzsához

Muzsám, ne csüggedj! bár vak ir-
[gye]
Kancsal szemekkel rád hunyorita-
[nak,
Muzsám, zsinatjokban az ország
S a tudományok eránt ne csüggedj!

Látd! a magános berki homály alól
Mig a babér száll halkkal emelke-
[dik;
A nyári gyanták durrogási
Szent tején magasabbná rázzák.

A téli szélvész mérgei közt örök
Zölddel virítván, faja tövesbedik:
Te is kevély megnyugovással
Bird magadat, ha sikolt az aljnép.

Látd! integnek tiszta barátaid:
Nevednek oltárt a maradék emel:
Megpuhka annál a kajánság,
Es a halál elalél előtte.

A szabadsághoz

Szép szabadságt! Oh, sehol sincs
E világon oly becses kincs,
Mely tenélad nagyobb volna,
Vagy tégedet kipótolna.
Te könnyítet terheinket;
Ha bu rágja sziveinket,
Biztatsz minket.

Az oly madár igen ritka,
Melynek kedves a kalitka:
Bár arannyal befedve,
Még sem telik benne kedve.
Bár meg ne kelljen szűkülni,
Mégis mindég fog kőszülni.
Kirepülni.

Mit ér, mit ér a rabságban
Kínlódni sok gazdagságban?
Mit ér minden, ha kötelek
Békös lábadon viese?
Ha a kínos szolgabot vér,
Ugy a pompa, a nemes vér
S a rang mit ér?

Minden vágy a szabadságra,
Kevés a pénzre s országra!
Több vágy szabadon pihenni,
Mint pénz közt: gazdag rab lenni:
Kivált egy bölcs elme mindég,
Egy poétai tüzeség,
Csak ettől élt!

Egy tulipánhoz

A hatalmas szerelemnek
Megemészti tüze bánt:
Te vagy orvosa sebernem
Gyönyörű kis tulipánt!

Szemeid szép ragyogása
Lobogó hajnali tűz;
Ajakid harmatozása
Sok ezer gondot elűz.

Teljesítsd angyali szókaid,
Szeretőd amire kért:
Ezer ambroszia-osókkal
Fizetek csókaidért.

Csokonai Vitéz Mihály halálának 150. évfordulójára

Másfél évszázaddal ezelőtt, 1805-ben halt meg a felvilágosodás korának nagy költője, a magyar lírai költészet megteremtője, a haladás személtartó, korának meg nem értett, mellőzött költője: Csokonai Vitéz Mihály.

Munkássága a XVIII. század végére és a XIX. század elejére esett, amikor a magyar felvilágosodás képviselői, írók és költők, az irodalom küzdőterén vívták harcukat a német befolyás ellen. Ez a harc annak ellenére, hogy irodalmi-nyelvezeti síkon mozgott, politikai harc volt egyúttal a német elnyomás és a külföldi nyelvben és életformában le-másoló főurak és főpapság ellen. Csokonai korán magába szívta a francia felvilágosodás, a XVIII. század politikai irányzatának haladó eszméit, melyek elősegítették szabad-elvűsége kifejlődését, az egyházi előtétességgel való szembefordulását. Szem előtt játszódtak le a magyar jakobinus-mozgalom világosságát, haladást terjesztő eszményei. Szemlájára volt Martinovics és társai, a jakobinus-vezérek kivégzésének. Ezek az események még jobban erősítették tisztánlátását, s elősegítették realista költői fejlődését.

Martinovics és társainak kivégzése után nem szűnt meg a felvilágosodás, a polgárosodásért folytatott harc, csak korlátozódott, irodalmi síkon mozgott. A magyar nyelv uralma juttatásáért, a nyelvújításért folyt a harc. Csokonai az igazi nyelvújítás híve volt, költői nyelve a tiszta magyar nyelv.

1773-ban született Debrecenben, szegény földműves, feliparos családból. Tanulmányait is Debrecenben kezdte el, de a feudális társadalom kollégiumának sötét légkörében börtön volt a már kora ifjúságában szabad-elvű Csokonai számára. Szabad-elvűsége miatt 1795-ben el is távolították a kollégiumból. Később Sárospatakon próbálkozott továbbtanulással, de — annak ellenére, hogy kitűnő tanulót volt, — eredménytelenül. S ennek okát az akkori társadalmi életben kell keresnünk, mely a tehetséges fiatal költőt elnyomta és örök élettársává szorította a nyomort és a szenvedést. Csokonai végig baráncgolta az országot, de hiába keresett költeményei kiadására pártfogót a dűkáló főurak között, meghallgatás-na sehol sem talált. A vándorlások s a néppel való közvetlen kapcsolat mélyebbé tették költői mondanivalóját. Azonban minden igyekezete ellenére, életében nem tudta kiadni költeményeit. Elteltek ezek az évek, szerzett élményanyagából írta meg egyik legjelentősebb szatirikus drámáját, a: „Méla Tempefői”. Ebben a drámában saját meg nem értett költői sorsát írja le. Láttá Magyarország kulturálatlan feudális tár-

sadalmi állapotát, amelyben semmi reménye sem lehetett az érvényesüléshez. A „Tempefői”-ben fejezi ki költői sorsáról, de ugyanakkor a feudális Magyarország költőinek és íróinak sorsáról alkotott véleményét, amikor „Tempefői”-vel mondhatja: „Az is bolond, aki poéta lesz Magyarországon”. E műben kigúnyolja, szatirizálja kora Magyarországnak műveletlen, minden örömet a mulatozás-

ban, a vadászgatásban lelő főurait. Szatirizálja a reakciós papságot is, amely „egy tából evett” az ország „nagyjait”.
Egyidőben, a pozsonyi országgyűlés alkalmával, kiadja a „Dietai Magyar Muzsa” című tudósításokat, amelyekben a rendi követek szája szerint kényszerült írni. E tudósítások révén pártfogókat remélt találni, de reményei itt sem váltak valóra. Kevés előfizető miatt, minden támogatás hiányában, be kellett szüntetnie e tudósítások kiadását is.

Csokonai három műfajban alkotott maradandót: a lírában, az epikában és a drámában. De különösen a líra területén kifejtett munkássága jelentős, hiszen költeményei az addigi magyar irodalom utólrhetetlen alkotásai. Az olyan költemények, mint a „Marosvásárhelyi gondolatok”, „Szerelem dal a csikóborús kulcsához”, vagy a gyönyörű „Lilla-dalok”, nemcsak a nyelv miatt jelentősek, hanem a mondanivaló szempontjából is. Abban a korban új, merész alkotások. Elbeszélő költeményei közül a „Béke-egérharc” és a „Dorottya” című vígversek maradnak ránk gazdag örökségként. Drámai művel közül, a már említett „Méla Tempefői” különösen jelentős. A „Béke-egérharc”-ban is szatirikus bírálattal adja kora társadalmának.

Az ural Magyarországi irodalomtörténetisé Csokonait rokokó stílusú, formalista költőnek szerették feltüntetni. Csokonainál valóban értékelni kell a forma tökéletességét, de egy pillanattig sem lehet és nem szabad szemelől téveszteni költeményeinek realista tartalmát. Bár nem vált forradalmárrá és nem követte mindent-

ben a Martinovics-féle szabadságmozgalom eszméit, de irodalmi síkon küzdött a magyar nyelv uralomra jut-tatásáért. Elenjáró harcosa volt a nyelvújításnak, a tiszta magyar nyelv megteremtésének. Ez ugyanakkor politikai harcot is jelentett a fennálló társadalmi rend ellen. S éppen ezért, — amint a Martinovics mozgalom alapja volt a félvszázaddal később kibontakozó forradalomnak — a hogan az 1848-as forradalmárokat tekintelték Martinovicsokra, — úgy értékelte Petőfi és Arany is Csokonait s annak nyelvben és költészetben találják meg azt a magot, amely saját költői tevékenységükben nőtt terebélyes fává. Ady Endre is szerez-tel és megbecsüléssel írt róla:
„A nagyképi írástudók akkoriban javították, rontották a magyar nyelvet — írja Ady. — O dalol, s mert rengeteg gazdag és sokszínű volt: feszítette, edzette, pótolta, díszítette szegény magyar nyelvnek iromba és szűk kereteit. Es vált lemmészeten a legpompásabb nyelvújítóvá, kinek emléke előtt hálával kell leborulnunk mindannyiunk-nak, akik gondolatainkat, érzéseinket magyar szavakba öltöztethetjük ki...”. Egy másik helyen: „A dal első ma-gyar zsenije Csokonai”. Ilyen elis-mérés, ilyen méltatás hangzott el Ady Endre ajkáról.

S nem hiába. A XIX. század nagy írója, Petőfi is tanult tőle, s a XX. szá-zadban Ady is a maga ösét kereste benne. De kora nem értékelte meg csa-logányának dalát. Azonban Csokonai meglepő optimizmussal és előrelátá-sal utalt egyik prózái munkájában arra a kornak, amely meg fogja érteni szavát: „Ha írok is, amint, hogy én anélkül nem tarthatom fenn léte-met, írok a boldogabb maradvánknak, írok a XX. vagy a XXI. századnak, írok annak a kornak, amelyben a magyar igazán magyar lesz, vagy igazán semmi”.

Látnoki szavai ma valósággá vá-ltak. Csokonait népi demokratikus rendszerünk irodalom-kritikája nagy-ra értékeli. Csokonai 150 éve haltott, de emléke és életműve ma is él s élt e másfélévszázadon át is a társada-lom legvilágosabbban látó költőinek és íróinak, a haladás képviselőinek szívében, akik sokat nyertek tőle. De különösen él ma megérett és való-ban értékel munkája, amely a nép életéből merítette mondanivalóját, s így vált halhatatlanná.

Művei sorozatosan látnak napvilá-got és mind ismertebbé válnak az irodalom kedvelőinek körében. Bár a felszabadulás előtt is jelentek meg Csokonai-kötetek, de azok nem nyuj-tottak teljes képet a költőről. Műveinek teljes kiadására csak a népi de-mokratikus rendszer nyújtott lehetősé-gét.

Damó István

Hírek
Uj könyvek

A magyarországi Szépirodalmi Könyvkiadó kiadásában a közelmúlt-ban az alábbi könyvek jelentek meg:

BALINT GYÖRGY: „A szavak felkelése” Válogatott cikkek (327 old.). Az 1933-as évek kiváló baloldali újságírójának a fasizmus előretö-rése ellen írt bátor cikkeiből tartalmaz válogatást a kötet.

GABOR ANDOR: „Összegyűjtött novellák” (563 oldal).

A novellák nagyrésze az 1930-as években Németországban íródott, a német fasizmus kialakulása és megerősödése idején. Ezenkívül az 1914 előtti magyar viszonyokról, gyermekkori emlékekről és az első világhá-boru epizódjairól találunk írásokat a válogatásban.

KAFFKA MARGIT: „Színek és évek.” Regény. (256 oldal).

ROMAIN ROLLAND: „Colas Breugnot”. Regény, második át-dolgozott kiadás (234 oldal).

A „Jean Christophe” írója ebben az életkedvtől duzzadó írásában székebb hazája, Burgundia földje és népe felé fordul. A zamatos népi nyelven megírt rollandi prózát Jankovich Ferenc fordította.

TEITELBOIM: „A pampa éneke.” Regény (399 oldal).

Pablo Neruda írta e műről „Oly tisztán látom e lapokból a salét-rom fiainak” rettenetes életét, a homokpusztákat, a halmokat, népem nyomorát, vérért és győzelmeit, mintha Hauantajaya kihalt magaslatain járnék...

AZ ARADI ALLAMI FILHAR-MONIA népi zenekara ezévbén Felician Farcasiu, a Bukarestben megtartott IV. Világifjúsági Talál-kozon díjat nyert szolnoki közre-működésével 16 hangversenyt ren-dezett tartományunk közsegeiben és falvaiban. A művészek gazdag román és más nemzetiségű népe-zene műsort állítottak össze és szórakoztatták a falu dolgozóit.

CAMIL RESSU festő, az RNK népművésze 75. születésnapja alkalmából emlékkiállítás rendeztek a fő-városban a művész legjelentősebb alkotásaiból. A kiállítást ünnepélyes külsőségek mellett nyitották meg a Dalles kiállítási csarnokban.

INDIABAN ÖTÖS IKREKET szült egy 30 éves asszony. Az öt gyermek közül négy leány és egy fiú.

Testnevelés és Sport

A „B”-osztályú vívóbajnokság

A Román Népköztársaság „B”-osztályú vívóbajnoksága második for-dulója után a női és férfi vívásban, valamint a kardvívásban a csa-patok között a következő sorrend alakult ki:

Női vívásban:

1. Progresul IMF Marosvásárhely	2	2	—	—	27:5	6
2. Flacora Ploiesti	2	1	—	1	19:13	4
3. Progresul Nagykároly	1	1	—	—	9:7	3
4. Flamura Rosie Nagyszeben	2	1	—	1	16:16	3
5. Munkaerőirtalakok Arad	2	1	—	1	9:23	3
6. Constructorul Marosvásárhely	2	—	—	2	11:21	2
7. Progresul Nagyvárád	1	—	—	1	5:11	1

Férfi vívásban:

1. Progresul IMF Marosvásárhely	2	2	—	—	27:5	6
2. Constructorul Marosvásárhely	2	1	1	—	20:12	5
3. Flacora Ploiesti	2	1	1	—	19:13	5
4. Flamura Rosie Nagyszeben	2	1	—	1	13:19	3
5. Munkaerőirtalakok Arad	2	—	—	2	7:25	2
6-7. Progresul Nagykároly	1	—	—	1	5:11	1
6-7. Progresul Nagyvárád	1	—	—	1	5:11	1

Kardvívásban:

1. Progresul IMF Marosvásárhely	2	2	—	—	28:4	6
2. Munkaerőirtalakok Arad	2	1	—	1	16:16	4
3. Flacora Ploiesti	2	—	1	1	15:17	3
4. Flamura Rosie Nagyszeben	2	1	—	1	10:22	3
5. Progresul Nagykároly	1	—	1	—	8:8	2
6. Constructorul Marosvásárhely	2	—	—	2	15:17	2
7. Progresul Nagyvárád	1	—	—	1	4:12	1

A „Makrancos hölgy”

— A nagyváradi Állami Magyar Színház aradi vendégjátékáról —

gatóit. Pajzán szőficamitásokkal úgy változtatja a szavak értelmét, mint ahogyan a kaleidoszkop figurái változnak a játékos kéz mozgatai nyomán. Halmozza a szinpad bonyo-dalmakat és megfűszere a nézőt alakjainak bohókás személycserejé-vel. A korabeli izlésnek megfelelően nem riad vissza a vaskos élektől, nagyon is egyértelmű szóképéktől. Mindent a legragyogóbb költészet művészi eszközeivel találja fel és pa-zar jambusait még a bosszantóan ós-di fordítás sem teheti élvezhetetlen-né.

Shakespeare nem adott szerzői uta-sításokat sem a rendezőknek, sem pe-dig a színészeknek. Az idők folya-mán azonban kialakult egy nemze-dékről-nemzedékre szálló iránymuta-tás a nagy angol költő szinpadí alak-jainak megvalósításában. Kiváló Shakespeare-színészek a szerepekre írt szelvényekben (notabene) köz-ölték utódikkal legsikerültebb ala-kításainak eszközeit.

Gróf László, a nagyváradi Állami Magyar Színház „Makrancos hölgy” előadásának rendezője — nagyon helyesen — sokban elhárított elője-lyezéseitől. Másra kötelezte a szín-játékosokat a földesurak és a bur-zsoák rendszere és más igényeket tá-maszt a színjátszás iránt a felsza-badult országok dolgozó népe. Mi nem fogadhatjuk el a kizsákmányo-lóknak a darabból levont következe-tését, amely szerint „a pénz olvas-va, az asszony verve jó”.

Sikerült-e rendezői munkájában Gróf Lászlónak ezzel ellentétes ha-tást elérnie? Nyugodtan felelhetjük: nagymértékben sikerült, mégpedig olyan kiváló művész segítségével.

mint amilyen a Minola Katalint ala-kító Dukász Anna.

Dukász Anna, a Petruchioval tör-tént első találkozásakor szándékosan rosszul titkolt mosolyai érzékelték, hogy Petruchio gumos bókjai meg-ragadták Katának nem a hűségét, hanem női képzelőerjét. Dukász An-na Katája tisztán látja, hogy Petru-chio áldurvaság mögött az őszinte szerelmes erőfeszítése rejtezik: minden áron meghódítani a nőt, akit, miután meglátott, többé nem tekint árúnak.

Ez a felismerés készteti a figyel-mes nézőt arra, hogy a fonák helyze-tek tömegege ellenére se higgyen Dukász Katalinnak megaláztatásá-gában. A néző érzi: Katalin csak játssza a legyűzöttet, hogy azután annál nagyobb legyen diadala a férf-i felett. Ez a győzelem akkor világít ki teljes egészében, amikor a végje-lenben a saját „nagyvágyában” tet-szelgő Petruchio, a lakodalmas nép előtt, „nevelési” módszerének iga-zolásaként, így szól: „Csókolj meg, Katám!” Kátá megrázza fejét és ka-cérkodó pillantásával arra kényszeríti a férfit, „a teremtes koronáját”, hogy az csókolja meg a megalázott-nak hitt nőt.

Amíg azonban eljut ide, Dukász Anna, a színjátszóművészet leg-szebb ércényeit csillogtatja meg. Kifejező arcjátéka, szenvedélyes mozdulatai, egyaránt alkal-massá teszik Shakespeare durcás hőseinek tolmácsolására. Nem értünk azonban egyet sem Dukász Annával, sem pedig Gróf Lászlóval abban, ahogyan fel fogadjuk Katalinnak, a da-rab utolsó képeben elmondott sza-vait.

Mind Shakespeare, mind Molière és Goldoni, valamint számos más

klasszikus vigjátékiró társadalom-os-torozó műveiben az uralkodó osztály-nak szánt „morált” a színészekkel tolmácsolatták. Rendszerint úgy, hogy a szövegből folyó erkölcsi kö-mökeztetést a színész a nézőtől féle fordulva mondotta el: hadd értsen belőle a közönség. Természetesen ez a forma a mai színpatszásban is érvényes — ha a szövegben foglalt erkölcsi tanítás célbatal.

Hortensio és Lucentio házasság előtt galambszelidűs arái, az es-ki-vőit követő első órákban már enge-delmekké válnak, Katával ellentét-ben, aki rakoncátlan leányból enge-delmes feleséggé változik. O kátája ki asszonytársait a jó feleség köte-lelességeiről. Dukász Anna a vigjáté-k végkövetkeztetésének tulnyomó ré-sét helyesen, e szereplőkhoz intézi. Majd a közönség felé fordulva fol-ytatja: „Lássátok, önfejté és gyáva férgek”. Ezt, — véleményünk szerint — nem szabadna a ma nőire alkalmazni. Ez sem talál célba:

„Erők oly győnge, mint önma-[gunk],
Hogy annak látszunk, amik [nem vagyunk].”

Mint ahogyan azt a tanácsot sem le-het adni a felszabadult, önindító nő-nöknek, hogy tenyerét helyezze a férje talpa alá.

Petruchio Gulácsi Albert alakítot-ta. Gulácsi játéka elhárítottá tette a makrancos Katára gyakorolt látszó hatását. Gulácsi játéka bővelkedett a színekben és jelölés mnt-kben emelte az előadás színvonalát. Különös érdeme Gulácsinak, hogy a né-zőben nem ébresztett kétfélt aziránt, hogy Petruchio tetteit durvasága lényegében szerelő férfi leplez. Szi-laj mozdulatai mellett Gulácsi Albert azonban sokkal többet mond meg-mondásra törekedjék, hogy még kö-zelebb hozza a nézőhöz a Shakes-peare-vigjáték jellegzetes lévegőjét.

Leginkább Magyarosi Győző (Bap-tista) meleg hangjával, lehiggadt,

kifejező játékvál, Halasi Gyula (Tranio) kitűnő szövegkifejtésével, művészi arcjátékával, Sugár Jenő (Grumio) izes humorával, a tréfák csattanóját jól kidomborító szöveg-mondásával emelkedett ki a kitűnően irányított együttesből, amelynek min-den tagja egyikeztet legjobb tudásá-val hozzájárulni az előadás átlító ai-keréhez.

Meg kell még említenünk a szín-pompás tömegjeleneteket, a nagysze-rű Shakespeare-figurákat (a szabó, a divatárus) a szolgák sohasem tul-zott, korszerű beállítását. Ezek mind a rendező művészi hozzáértését iga-zolják. Nyilvánvalóan tapssal fogadta a közönség az utolsó szin festői ké-pét, amely valóban fővárosi színvo-nalu díszletre emlékeztetett.

Mindent egybevetve, a „Makran-cos hölgy” előadása nem haszonta-lan dolgozó népünk szempontjából. Felülül jelent a napi munka után szórakozást kereső ember számára, életkelti képzelőerjét, meginkább fel-kelti érdeklődését a klasszikusok ér-tékállói művei iránt, több fiatal vonz a magasrendű szinpadí irodalom és művészet hatósugarába. A közönség érdeklődését az is igazolja, hogy a vendégjáték nyolc előadása kevésnek bizonyult, mert nagyon sokan ma-radtak jegy nélkül.

Szünni nem akaró tapssal fogadta a közönség a vendégjáték első estjén a román nép és a nemzeti kisebbsé-gek közötti testvéri barátság egyik szép megnyilvánulását Az Állami Román Színház művészeinek küldöttsége vi-rágcsokrokkal kedveskedett a „Mak-rancos hölgy” rendezőjének és főbb szereplőinek. A virágokat szép be-széd kíséretében adták át.

Ösztönzés a rendező és az együttes számára az aradi siker is, hogy egyre színvonalasabb előadá-sokkal járuljanak hozzá továbbra is hazánk színművészetének rohamos fejlődéséhez.

Bakács Béla

A mezőgazdasági termelés növeléséért

A II. pártkongresszus irányelv-tervezete a mezőgazdaság fejlesztésére a következő két-három évben feladatul jelöli meg a mezőgazdasági termelés növelését. A párt és a kormány több intézkedést hozott, hogy a mezőgazdasági termelést érdemlő tegye a termények növeléséért vívott harcban. A falu dolgozóinak közlünk megértetté a pártunk és kormányunk felhívását és megítélte mindent a hektárhozhozam növeléséért. Számos állami gazdaság, gép- és traktorállomás dolgozója, kollektivisták, mezőgazdasági társulások tagjai és egyéni gazdálkodó dolgozó paraszt kimagasló terméseredményt ért el.

Azért, hogy a mezőgazdaság előtermelőinek tapasztalatait összegezzük tovább adhatassák és ennek figyelembevételével eleget tegyenek a II. pártkongresszus irányelv-tervezetében megjelölt feladatoknak, a lipparajoni néptanács mezőgazdasági osztálya, — a rajoni pártbizottság támogatásával, — január 23-án értekezletre hívta a rajon legjobb mezőgazdasági előtermelőit. Ezen az értekezleten résztvettek a rajonban lévő állami és kollektív gazdaságok, mezőgazdasági társulások és az egyéni gazdaságok előtermelői, valamint mezőgazdasági mérnökök, technikusok, stb.

A rajon minden részéről, minden községből és faluból eljöttek a mezőgazdaság szakértői, a jó gazdák, hogy fejlesszék ismereteiket, bővítsék tudásukat és átadják tapasztalataikat más községek dolgozóinak. Örömmel vettek részt ezen az értekezleten, ahol a rajon legjobb mezőgazdasági előtermelői kiváló munkaműködésüket.

A buza és tengeri terméshozam növelésének fontosságáról Acher Simion mérnök, a lipparajoni iskola tanára beszélt. Acher elvtárs rámutatott arra, hogy népgazdaságunk fejlesztésében óriási szerepe van a gabonatermelés és az árugabonatermelés növelésének. A II. pártkongresszus irányelv-tervezete felhívja a falvak dolgozóit, hogy a tudomány és tapasztalatok felhasználásával növeljék terméseredményeiket. Ehhez szükséges az agrominimum szigorú betartása. A kelmáki kollektív gazdaságban például, ahol a haladott agrotechnikai szabályokat alkalmazták és nagyobb területen négyzetesen vetették a tengeri, ötezer kilós hektáronkénti átlagtermést érték el. A búzában, ahol szintén alkalmazták az agrominimum előírásait, 300 kilóval több termést érték el, mint azon a területen, ahol nem alkalmazták. Az uszusi kollektív gazdaságban, ahol a búzában szintén elvégezték a szükséges műveleteket, 1700 kilót takarítottak be egy hektárról.

Ezután Acher Simion elvtárs, a haladott agrotechnikai szabályok figyelembevételével, egyes gyakorlati utasításokat ismertetett, hogy a rajon mezőgazdaságának előtermelői előtt lehetőség nyíljon bővebb terméshozam elérésére. Rámutatott arra, hogy a bővebb terméshozam elérése érdekében tartományok szerint különböző buzaajtákat jelöltek meg, a különböző talajnak megfelelően. Így Lipparajonban az odvosi 241 és a csanádi 117 fajta buza a legajánlatosabb. A rajon sztyeppesebb vidékein az odvosi 241 és a dombosabb vidéken pedig a csanádi 117 fajta búzát kell termesztetni.

— Az őszi buza jó előveteményei — mondotta — a magra termesztett hüvelyesek, zabos búkköny, az olyan kapasnövények, amelyek után tisztán, gyommentesen marad a talaj. Jól terem az őszi buza a tavaszi kalászosok után is. Ezért szükséges a jó vetésforgó megszervezése. Ha a búzát olyan földbe vetik, amelyet később takarítunk le, legalább hét-nyolc nappal a vetés előtt fel kell szántani. Ha hét-nyolc nappal hamarabb akarunk vetni, akkor hengeregni is kell. Nagy súlyt kell helyezni a vetőmag előkészítésére és csávázására. A vetésterület állandóan ellenőrizni kell. Ha a vetések felett jégkéreg képződik, amely kipálasztja a vetést, csillaghengerekkel törjük össze, vagy pedig állatokat engedünk rá, hogy összetörjék a jéget. Nagyobb terméseredményre trágyázunk az őszi vetéseket. A szerves és műtrágyát koratavasszal, mielőtt a talaj kiengedne volna, kiszórhatjuk. A műtrágyák közül a jól áttelelt vetésekre foszfát és káliumot szórunk, a gyengén áttelelt vetésekre még nitrogént is adagolunk.

A tengeri terméshozamát Acher Simion elvtárs ismertette, hogy Lipparajonban a legajánlatosabb a Phiszter lófogú, narancssárga és más fajták termesztése. A tengeri vetést a második vetési időszakban kell végezni, amikor a talaj hőmérséklete a vetés mélységében már nyolc—tizen Celsius fokra felmelegedett. Nagy figyelmet kell fordítani a vetés ápolására. Ha a tengeri kikélcse után a talaj megkérgeződik, vagy elgyomosodik, könnyű boronával járattuk meg. Ezt addig végezzük, amíg a tengerinek három—négy levele van. Amint kikel a tengeri és a talaj megkérgeződik, vagy gyomok jelennek meg, nyolc—tíz centi mélyen elvégezzük az első kapálást. Azután valahányszor elgyomosodik, vagy megkérgeződik a talaj, újabb kapálunk. A szükséges trágyamennyiséggel rendelkező gazdaságok a második kapálás előtt kiegészítő trágyázást végeznek. A sorok között hektáronként ezer liter trágyalevet juttatnak a talajba. A trágyaléba száz—százötven kiló szuperfoszfátot kevernek az egészét három rész vízzel hígítják fel.

A tengeri terméshozamának növelését biztosítja a pótbeporzás is. A pótbeporzást akkor kezdjük meg, amikor a csövek selymének ötven százaléka megjelent. Azokban a gazdaságokban, ahol betartják a haladott agrotechnikai szabályokat, jó eredményt érnek el. Így például a múlt évben az alioi kollektív gazdaságban 3200, a kelmáki kollektív gazdaság 3. számú brigádja pedig 5000 kiló csöves tengerit takarított be egy hektár földről. Jó eredményt értek el azok az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok is, akik figyelmebe vették az agrominimum szabályainak előírásait és a gyakorlatban alkalmazták azokat. Így például Mocrea Vasile kiscsini dolgozó paraszt 4300, Spatariu Nicolae zabrajoni dolgozó paraszt pedig 5305 kiló hektáronkénti átlagtermést ért el.

Dima Gheorghe mérnök, a lipparajoni iskola tanára a buza termesztéséről és gondozásáról beszélt. Hangsúlyozta, hogy a rajonban megvannak a feltételek a buza termesztésére, amely nagyon fontos mezőgazdasági termék. A háziasztronyok körülbelül 220-féle élelmiszert készítenek burgonyából. Azonkívül a buza takarmány és nyersanyag-

ként is használható. A burgonya a gabonaféléknél kevesebb meleget igényel. Jól terem a könnyű, porhanyós és tápdus talajokban. Rajonunkban — mondotta — a Frühlöte, a Gülbaba, szappan és Mittel-frühe fajta burgonya termesztése a legajánlatosabb. A magburgonyának egészséges, burgonya vészöl mentes, kártevőktől meg nem rágott ép, 70—100 gram súlyúnak kell lennie. Csak azok a burgonyagumók biztonságosak a növény jó fejlődését, amelyek rövid, vastag, zöld csírák hajtlanak. A fejlődési időszak megrovitására és a terméshozam jelentős növelésére a burgonyát jarovizáljuk. Amennyiben a burgonya kicsirázott, jarovizálás előtt letörjük a csírákat. A burgonyát formalin oldatban csávázunk (160 liter víz, 1 liter 32 százalékos formalin). A jól jarovizált burgonyagumóknak körülbelül egy centi hosszú vastag és a fajtára jellegzetes színű csírával kell bírnia.

A burgonya egyike azoknak a növényeknek, amelyek a legjobban hasznosítják az istállótrágyát. Melyszántások legalább 200—300 mázsa jólelt istállótrágyát szántunk rá. A műtrágyával rendelkező gazdaságok hektáronként 100—150 kiló szuperfoszfátot és 100—120 kiló káliót is felhasználhatnak. Az ültetés időszaka a fajtától, a vidéktől és az ültetés céljától függ. Azok a dolgozó parasztok, akik betartották a haladott agrotechnikai szabályokat, jó terméseredményt értek el. Így például Puskás János odvosi dolgozó paraszt 13.000 kilót, Balu Ioan odvosi dolgozó paraszt pedig 24.000 kiló burgonyát termelt egy hektáron.

A burgonyavetés megakadályozására ajánlatos a sík vidékeken nyári ültetés alkalmazása. A nyári ültetés mindig jól előkészített talajban, például iragyázott fekete ugarban végezzük.

Onetiu Liviu, a rajoni néptanács mezőgazdasági osztályának főmérnöke a kukorica termesztéséről beszélt az előtermelőknél. Rámutatott arra, hogy a kukorica tápanyagban gazdag, porhanyós és jól szellőző talajra van szüksége. Legalkalmasabb a humuszosan gazdag vályogtalajok, különösen a fekete földök. A könnyebb talajok csak abban az esetben megfelelőek, ha istállótrágyával és műtrágyával jól megtrágyáztuk. A kukorica trágyázása terméshozam növelését és 0,5—1 százalékgig terjedő cukortartalomnövekedést eredményez. Ha elegendő mennyiségű istállótrágyával rendelkezünk, hektáronként 250—300 mázsa talaj alá szántunk. A műtrágyával rendelkező gazdaságok mélyszántások 200—300 kiló szuperfoszfátot, 100—150 kiló káliumot és 200—250 kiló ammóniumtrágyát is előszánthatunk hektáronként. A kukorica vetését az első vetési időszakban végezzük. A vetésnél előfordul minden késés terméshozamcsökkenést jár. A kelmáki kollektív gazdaságban például 5 hektár területen 40.000 kilós átlagtermést érték el, míg négy hektáron ugyanabban a földben és ugyanolyan gondozás mellett, — mivel később vetették, — csak 20.000 kilót takarítottak be egy hektárról. A vetés után könnyű hengerekkel ajánlatos, főleg a kevésbé nyirkos talajokon. Ha a répa kikélcse előtt a talajon kéreg képződik, ezt sorok közötti kapálógéppel (vakkapálás) törjük fel. Hogy vakkapálást végezhes-

sünk, a répával együtt kevés repcét, vagy kenderit is vetünk, amely hamarabb kikel és jelzi a sorokat.

A mezőgazdasági elődolgozók nagy figyelemmel hallgatták a jelentéseket, amelyek hozzásegítették őket ismereteik bővítéséhez. A jelenlevők kérdéseket tettek fel, ha valami nem volt eléggé világos előttük. Ezután az előtermelők közül többen emeltek szóra és rámutattak arra a nagy segítségére, amelyet a pártunk és kormányunk a mezőgazdasági termelés növelés érdekében nyújt.

Pártunk és kormányunk — hangsúlyozta felszólalásában Oprea Vasile kiscsini dolgozó paraszt, — nagy segítséget adott az agrominimum szabályainak kidolgozásával és népszerűsítésével. En ebből sokat tanultam. Földem megművelésénél igyekeztem a szabályok előírásait alkalmazni. 1953-ban, miután learattam a búzát, azonnal elvégeztem a tarlóhántást is. Később istállótrágyát hordtam a földre és 18—20 centiméter mélységben leszántottam, a szántást pedig boronálatlanul hagytam, hogy a víz jobban beszívódjon. Tavasszal újabb szántottam és azután géppel végeztem a tarlóvetést. A vetőmagot idejében előkészítettem. Természetesen a cső végén levő fejletlen magvakat nem tettem a vetőmagok közé. Amikor a tengeri kezdett kikelni, megfogtam, hogy a gyomot eltávolítsam. Miután a kukoricának két—három levele volt, elvégeztem az első kapálást, majd a másodikát és a harmadikat. Így tehát három kapálást végeztem. Ennek eredményeként 1,16 hektár földterületről 5000 kiló csöves kukoricát takarítottam be. Ez az értekezlet sokat segített, — mondotta befejezésül, — mert olyan kérdéseket ismerkedtem meg, amelyekről eddig még nem hallottam. Ezért megkértem az erővel harcolok, hogy a jövő években a haladott agrotechnikai szabályok tiszteletben tartásával még nagyobb terméseredményt érjek el.

A buza termesztésben — a kedvezőtlen időjárás ellenére is — érték el jó eredményeket. Spintariu G. örög birchisi dolgozó paraszt például arról beszélt, hogyan ért el 0,29 hektár területen 649 kiló buza-termést. Rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági tudomány előírásai szerint művelni meg földjét. A vetésnél az agrominimum szabályait tekintetbe vette, a vetőmagot idejében előkészítette a vetésre.

Az előtermelők közül még számosan szólaltak fel, megköszönték a pártunknak és kormányunknak azt a nagy segítséget, amely hozzásegítette őket a bőséges terméshez. Végül Magyar elvtárs, a rajoni pártbizottság titkára összegezte az értekezlet eredményeit.

Az értekezleten résztvevő dolgozó parasztok tudják, hogy ezt a napot nem vesztegették el hiába. Megérvődve érezték magukat munkájukban. Érezték, hogy pártunk és kormányunk állandóan támogatja azokat, akik a bőségesebb életért harcolnak. Népi demokratikus államunk a városi és falusi dolgozók állama, ahol megbecsüljük és támogatjuk azokat, akik dolgoznak. A dolgozó parasztok azzal a szilárd elhatározással hagyták el a gyűléstermet, hogy ezután a rajonban hírül viszik az értekezleten hallottakat.

Huma Mihály.

Öntudatos munkás

Szülei gazdasági cselédek voltak. Ő maga is egy aradiartományi földbirtokos családhoz tartozott. Ökrös György szülei nehezen tengték életüket. A bér, amit a földbirtokos adott, csak nagyon szűkösön juttatott a kis családnak. A sok megfizetett munka, a családi gondok özöne, a nyomor, édesanyját fiatalon sirhette. Kilenc éves volt akkor — hamar árván maradt.

Látta, hogy a béresség semmi reményt sem nyújt, a kevesebb anyja halála után cipészinasnak ment. Nyé évig hallgatta a „mester” szidalmait, túrta a megaláztatást.

Miután felszabadult, mint segéd dolgozgatott, azaz dolgozgatott volna, mert a fizetés, amit gazdájánál kapott, nem sokban különbözött a kulákok filléres napszámától. Dolgozni és élni a szűkös jövedelméből nem tudott megélni. Mivégre legyen? — töprengett magában. — Ithagya a cipészseget — gondolta — és olyan munkát keresek, ahol biztosíthatom jövőmet.

Igy jutott a fiatal cipészsegéd — Ökrös György — 1929-ben az aradi textilgyárba, mint munkás. Azonban megpróbáltatásai ezzel még nem értek véget.

Magá elé képzeli azokat az idők. — Tizenkét-tizenhárom órát dolgoztunk, — mondja, — a kárát szinte olvasni lehet, mennyire keservesek ezek az emlékek számára. — Mégsem volt jó. Egy-egy után dobta ki a bóró a munkásokat, a rohadtuk az utcákat, mire valamelyik „jószívű” kapitalista „megkényőzdte” rajtuk. Így történt ez velem is. Kilenc hónapi munka után elbocsátottak.

A fiatal Ökrös György ismét az utcán kóborolt. Se hajléka, se élelme. Újabb töprengések, újabb gondok. Bármennyire is szeretett volna dolgozni, nem engedték. Seholsem alkalmazták. Ekkor hallotta valahol, hogy Lugoson munkásokat vesznek fel. Itt hagyta Aradot, a elment idegen városba.

A munkafeltételek ott sem voltak jobbakk: megfizetett erővel kellett dolgozni, egészségtelen munkahelyeken, kora reggeltől késő estig. Sokáig azonban itt sem dolgozhatott, mert innen is elbocsátották.

Beállt kocsinak, béresnek. Ugy gondolta, — ha ruházata nincs is, legalább főtt ételt ehet. Néhány súlyos esztendő után 1933-ban ismét az aradi textilgyárba került, de sorsa

akkor sem volt jobb. A diadalmas szovjet hadsereg felszabadította katonái hozták el számára is a szabadságot, a független életet. Megnyitlak előtte az új élet kapui. Első között lépett be — még 1945-ben — a Román Kommunista Pártba.

Hozzáértéssel javítja, igazgatja és állítja be a szövőgépeket. Barázdas arca, szürke haja, kissé meghajlott alakja azt bizonyítja, hogy sorsgyőrt ember. De azért jókedvű. Bizony nem akármilyen könnyű dolog egy egész osztály gépeit felteni. Márpedig őt ezzel a fontos feladattal bízták meg. Ötvenhat szövőgép üzemeltetéséért felel, a segédmestert, Ráber Györgyvel együtt. Eppen ezért, mint tudatában van feladata fontosságának — igyekszik minden tudásával és hozzáértésével dolgozni. Szorgalmát mi sem igazolja jobban, mint az, hogy az üzemrész, ahol dolgozik, állandóan az első között halad. Havi tervüket például 104 százalékban teljesítették az üzemrész dolgozói. Ugyanakkor a gépek jó működésével a minőségi munka is javult.

Amilyen megvételssel beszél a múltáról, gondteli fiatallágáról, olyan örömmel, csillogó szemmel sorolja fel mindazt, amit a felszabadulás, a népi demokrácia adott számára.

Bizsike rá, hogy felesége is állandóan az élmunkások sorában küzd a tervelőirányzat teljesítéséért és tulajdonosaiért. Meleg szeretettel beszél a fiáról, aki az aradi villamosipari szakiskola tanulója. Ő már nem ismeri a nyomort...

— Munkámmal akarom kifejezésre juttatni hálámat pártunk és kormányunk iránt — mondja befejezés-ként.

Ökrös elvtárs a termelésen kívül bekapcsolódik a politikai és szervezői munkába is. Többek között emondta, hogy nagymértékben javára válnak az esti tanfolyamokon tanultak és a szakönyvek, amelyek szabadidejében olvasgat.

Megáll egy gép. Hirtelen ott lerem. Kézből kulcsok, kalapács. Akar és tud dolgozni. Milyen jó érzés járja át egész lényét, amikor látja, hogy az osztály munkásai elismerik és dícsérettel értékelik szorgalmas munkáját. A szeretet, amely körülveszi, továbbá odaadó munkára ösztönzi Ökrös Györgyöt, aki a jobb, a boldog életért harcol.

Juhász László

A vetések téli gondozása

Jelentős eredményekkel jártak azok az intézkedések, amelyeket a párt és a kormány 1953 őszén és 1954-ben hozott a mezőgazdaság általános színvonalának emeléséért, a mezőgazdasági termelés fokozásáért. Dolgozó parasztjaink lelkesen válaszolt a párt és kormány felhívására. Ezt bizonyítja többek között, hogy a falvak dolgozói a múlt évben 3,4 millió hektáron bőséges kukoricatermést, 9 millió tonna kenyérgabonát és szemetakarményt takarítottak be; több, mint 6 millió hektáron szántót bevetettek, ebből körülbelül 3,2 millió hektárt búzával és rozsossal. Mindezek, valamint a gazdasági levetkenység más területén elért hasonló eredmények lehetővé tették, hogy az 1954. év végére megszűntessék a jegyrendszert és ráterhessék a szabadforgalmú kereskedelemre. Ugyanakkor több közszükségleti cikk árát leszállították, ami hozzájárult a dolgozók életszínvonalának emelkedéséhez. A párt és a kormány gazdasági programjának sikeres megvalósítása érdekében dolgozó parasztjainknak az ideén is mindent el kell kövennie a mezőgazdasági termelés további fokozására.

Az 1954. 3,2 millió hektár szántóföldet vetettünk be búzával és rozsossal. A kedvező időjárás folytán az őszi vetés az egész országban igen jó termést ígér. A mezőgazdaság dolgozói, a mérnökök és technikusok, a dolgozó parasztok idejében végezzék el a szükséges téli munkákat, nehogy kárt szenvedjen a szépnek mutatkozó őszi vetés. Szakítani kell azzal a régi felfogással, hogy tavaszig nem kell törődni a vetéssel. A termelőknél és a népgazdaságnak egyaránt nagy károkat okozhat, ha elhanyagoljuk az őszi vetési téli gondozását.

Az őszi vetés télen is gondozást igényel. A növények ápolásánál legynyok tekintettel az éghajlati viszonyokra, a talaj minőségére, valamint a helyi adottságokra. A fagykár elkerülése és a talajnedvesség árolása végett gondoskodni kell a hótakaró megőrzéséről.

Időjárásjelentés

Változó felhőzet, többnyire borult idő várható. A hőmérséklet alig változik: 0 és plusz 10 fok között. Gyenge szél, egyes helyeken kisebb

E célból hófogó kerítéseket készí- tünk. Ezek mintegy 1,30—2 méter szélesek, 1,20 magasak, anyaguk vessző, napraforgókőr, kukoricaszár, stb. A hófogókat csoportokban helyezük el, négyet—hatot egy sorban, úgy, hogy a csoportok közötti távolság 15—20 méter legyen. A második és a következő kerítéssorok csoportjait az előző sorok házagjának irányában helyezük el. A sorok közötti távolság 15—20 méter. A hófogókat időnként áthelyezzük.

Tavaszi olvadáskor ügyeljünk arra, hogy a gyorsan olvadó hó ne folyan le a földekről, hanem minél nagyobb mennyiségben a talajba jusson.

A fagy súlyos károkat okozhat. Jégkéreg képződhet a növényen, ami elpusztíthatja.

A jégkéreg alkalmas eszközökkel összetörhető. Hamut, műtrágyát szórunk a vetésre, ezáltal a jég hamarabb elolvad.

Meleg, esős ősz után előfordul, hogy nagymennyiségű hó esik, amikor a talaj még nem fagyott és a növény életműködése megáll. Ilyenkor a növény egyre gyengül és elpusztul, vagy a koratavaszi fagyok teszik tönkre. Ebben az esetben, mielőtt a hó leessik, hóekével tömörítjük a hótakarót, hogy téli pihenésre késztesd a növényt.

A tél végén a nagy hőmérséklet ingadozások miatt tönkremehet a vetés. Ezért, mielőtt a hó elolvad, hengerezéssel és boronálással hozzuk helyre a vetést.

Tavasz kezdetén az őszi vetésnek nagyobb mennyiségű táplálékra van szüksége, amit trágyázással adunk meg. A föld tavaszi pótrágyázása 300—400 kiló terméshozamot biztosít hektáronként. Jó eredményt jár a műtrágya, az istállótrágya, valamint a baromfitrágya és a hamu felhasználása is.

Télen jól el nemcsak az őszi vetés, de a tavaszi vetés sorsa is. Eppen ezért most mindent meg kell tenni a téli agrotechnikai munkálatok idejében és hozzáértéssel való elvégzésére.

(Agerpres)

Gyorsítsuk meg a mezőgazdasági gépek és szerszámok javításának ütemét

A tavaszi mezőgazdasági kampány sikere az előkészítéstől függ. A vetési kampányt már most, a téli időszakban kell előkészíteni. Ellenőrizni kell minden egyes mezőgazdasági gépet és szerszámot, hogy a munka zökkenésmentesen haladjon. Azokat a gépeket és szerszámokat, amelyek javításra szorulnak, sürgősen, még a vetési munka megkezdése előtt, meg kell javítani. A vetési kampány kellő időben történő megkezdése és jó körülmények közötti elvégzésének záloga a gépek és szerszámok jó működése.

Az idő előrehaladtával, már februárban járunk és a javítások terén még nem értük el a várt eredményt. Eppen ezért, a pártszerveknek és a pártszerveknek elsőrendű feladatuk a néptanácsok végrehajtó bizottságait úgy irányítani, hogy a javítási munkálatokat legkésőbb február 15-ig befejezzék. Ott, ahol a pártszervek ut-

mutatása alapján a néptanácsok végrehajtó bizottságai idejében intézkedtek és a mezőgazdasági gépek és szerszámok javítási munkálatainak idejében történő elvégzésére törekedtek, jó eredményeket értek el. A néptanácsok igyekeztek megszervezni az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztokat gépek és szerszámok javítására. Így például Aradrajonban a rajoni pártbizottság irányításával a rajoni néptanács mozgósította a községi néptanácsok végrehajtó bizottságait, s így 170 gépjárat központot létesítettek. Amint a tantományi néptanács mezőgazdasági osztályának legutóbbi jelentéséből kitűnt, — a traktorok 87,5 százalékát, a traktorek 91,3 százalékát, az egyszerű ekék 91,6 százalékát, a vetőgépek 81,8 százalékát, a boronák 85,1 százalékát már megjavították. Ez az eredmény azért is figyelemreméltó, mert Aradrajonban az utóbbi napokban

jelentős lemaradást hoztak be. Tantományunkban (az állami gazdaságok és a gép- és traktorállomások kivételével) a javítási helyzet a következő: megjavították a traktorok 73,7 százalékát, a traktorek 85,9 százalékát, az egyszerű ekék 76,4 százalékát, a vetőgépek 72,4 százalékát és a boronák 83,9 százalékát.

Ez az eredmény már csak azért sem kielégítő tartományi viszonylatban, mert egyes rajonokban, mint például Nagyszentmiklósnál, — az egyszerű ekék 76,1 százalékát, az egyszerű traktoreknek 50 százalékát, a traktoroknak pedig csak 33,3 százalékát javították meg.

Nagyszentmiklósrájonban sem jobb a helyzet, mert például a traktorok javítását csak 40 százalékban végezték el. Ezekben a rajonokban sem a rajoni pártbizottság, sem pedig a rajoni néptanács végrehajtó bizottsága nem foglalkozik elmélyülten a javítás kérdéseivel. Nem irányítja és nem mozgósítja a községi néptanácsok végrehajtó bizottságait, hogy azok a néptanácsok képviselői bevonásával törekedjenek a javítási munka mielőbbi elvégzésére. A rajoni pártbizottságok nem irányítják kellően a falusi pártalapszervezeteket, hogy azok eredményes politikai munkát végezzenek.

A rajoni pártbizottságok és a néptanácsok végrehajtó bizottságai a jelenlegi időszakban tekinték központi kérdésnek az összes mezőgazdasági gépek és szerszámok javításának irányítását és ellenőrzését. A pártalapszervezeteknek is kell

irányítanok agitátoraikat, hogy azok széleskörű politikai tömegagitációt végezzenek a javítási munka fontosságáról. Mozgósítsák a dolgozó parasztokat, hogy minden mezőgazdasági gépet és szerszámot vizsgáljanak és javítsanak meg. A néptanácsokra, mint az államhatalom helyi szerveire hárul a feladat, hogy alaposan ellenőrizzék a javítások minőségét, nehogy rosszul megjavított gépek és szerszámok kerüljen majd munkába. Ügyelni kell arra is, hogy a kulákszolgálatok valóban megjavítsák a tulajdonukat képező traktorokat és traktoreket.

A néptanácsok végrehajtó bizottságai a néptanácsok képviselői bevonásával rendszeresen ellenőrizzék a gépjárat központok munkáját. Biztosítani kell a zökkenésmentes működést, hogy minden dolgozó paraszt idejében megjavíthatassa a gazdaságában lévő mezőgazdasági gépeket és szerszámokat.

Tajván felszabadítása Kína szuverén joga

A nemzetközi közvélemény keményen elítéli az Egyesült Államok tajvani beavatkozását

A „Daily Mirror” „Figyelmeztetés az amerikai néphez” címmel cikket írt az USA tajvani agresszív akcióiról. Tudomására kell hoznunk az amerikai közvéleménynek, — írja a lap — hogy az angol nép helytelennek és veszélyesnek tartja Amerika jelenlegi politikáját Kínával szemben. A lap „nagy történelmi hibának” minősíti, hogy az USA nem hajlandó elismerni a Kínai Népköztársaságot. „Ez az első hiba feltételül további hibákhoz vezetett. Itt pedig nem vetik végéig ezeket a hibákat, könnyen egy atom világháború küszöbére kerülhetünk” — írja a lap. — „Amerika Kína iránti magatartását össze kell hasonlítanunk a valósággal. A valóság pedig az, hogy a több, mint 600 millió lakosú Kínai Népköztársaságot nem lehet örökre távol tartani a nemzetközi szervezettől. Kínának el kell foglalnia helyét az Egyesült Nemzetek Szervezetében. Nem azért kell helyet foglalnia ott, mert mi helyesüljünk a kínai kommunizmust, hanem azért, mert meggyőződésünk, hogy a Kínai Népköztársaság a világ jövője érdekében kell fenntartanunk Kínával.”

A „Daily Telegraph and Morning Post” politikai kommentárának jelentése szerint a laborista párt parlamenti frakciójának ülésén, Tajván kérdésének megvitatásakor, Attlee „sejteli engedte: a laboristák azt ajánlják Angliának, hogy ne vállaljon közzésem” a Tajván és a Penhüedao szigetekkel kapcsolatos amerikai kormányhatározatok semmilyen következményével.

A „Zeminszibao” Eden január 26-i alsóházi nyilatkozatát kommentálva azt írja, hogy az angol külügyminiszter Chamberlain nyomdokain halad. De a történelem bebizonyította, hogy Chamberlain útja kátyuba vezet. Az agresszió és a háború támogatásának útja felmérhetetlen szenvedést és szerencsétlenséget okoz a világ népeinek s az angol népnek is. Ez az út a történelemben páratlan katasztrófákra sodorta az agresszorokat. Chamberlain politikája pedig nem ért el semmit.

Eden január 26-i alsóházi nyilatkozatával lényegében támogatta Eisenhower január 24-i harcias hangú üzenetét. A tények azt mutatják, hogy ez nem egyéb, mint amerikai fegyveres beavatkozás Kína belügyeibe. Attlee, a laborista párt vezetője ez alkalommal kijelentette az alsóházban: „Tajván és a szigetek esetében világos, hogy polgárháborúba való beavatkozással van dolgunk. Ez nyilván az Egyesült Államok műve.” Eden ennek ellenére támogatta az Egyesült Államoknak a fegyveres beavatkozásra irányuló politikáját. Ezeket mondotta: „Eisenhower az Egyesült Államok fegyveres erőinek intervencióját egyáltalán nem szívesen és csupán abban az esetben hagyja jóvá, ha — véleménye szerint — a körülmények odafelelőnek, hogy azok közvetlen és komoly veszélyt jelentenek Formozsra (Tajván) és a Pescadore (Penhüedao) szigetek biztonsága szempontjából”. Eden másszóval elismerte, hogy az Egyesült Államok fegyveres erői „egyáltalán nem szívesen” avatkoznak bele Kína belügyeibe, de erre jögnak van, mert a kínai népnek saját területeit (Tajván és a Penhüedao szigetek) felszabadítására irányuló akciói „komoly fenyegetést” jelentenek ennek az övezetnek a biztonsága szempontjából. Hasonlóképpen gondolkodik az amerikai agresszív kálk is.

Eden azzal a képtelen logikával igyekezett igazolni az USA háborús terveit, amellyel annak idején Chamberlain is érvelt, aki azt hitte, hogy semmi baja sem történhetik Angliának abból, ha kielégíti Hitlernek a Szudeta-vidékre és Csehszlovákiára irányuló követeléseit. Eden azt mondja, hogy „a viszály kiterjedésének kockázata” csak akkor „csökken”, ha kielégíti a kínai Tajvánnal szemben támasztott amerikai követelést.

Chamberlainhez hasonlóan — aki nyomással kényszerítette Csehszlovákiát arra, hogy Hitlernek átengedje a Szudeta-vidéket — Eden is minden erejével arra törekszik, hogy a kínai népet rabcséjével: nyugodjék bele a befejezett ténybe, abba, hogy

az amerikaiak megkaparintsák Tajvánt. Eden természetesen azt hitte, hogy az USA harcias üzenete megijesztette Kína népet. Edennek azonban tudnia kell, hogy a kínai népet nem lehet megfélemlíteni. Az angol külügyminiszter közbenjárásának nem lesz meg a kívánt eredménye. Eden az Egyesült Államok agressziójának egyik támogatójaként leplezte le magát az angol nép előtt.

A „Star” című lap szerkesztőségi cikkében ezeket írja: „Attlee kijelentette, hogy a laboristák határozottan ellene szólnak minden olyan politikának, amely belesodorhatná Angliát a kínai polgárháborúba. Attlee nyilatkozatát nemcsak saját hívei támogatták. A formozai körzési jelenlegi válságos körülményei közepette, az ellenzék vezetője kétségtelenül olyan álláspontot foglalt el, amellyel az angol nép egyetért. Ezért Amerika figyelembe kell vegye ezt az álláspontot.”

Az egyszerű angolok a Csang Kaj-sek és a kínai kormány közötti összetűzést továbbra is polgárháborúnak tekintik, amelybe a nyugati hatalmaknak soha sem szabad belesodorniuk. Valamennyiünk érdeke az, hogy ezt az Egyesült Államok vegye tudomásul és érse meg azt is, hogy itt (Angliában — szerk. megj.) nehezen fogják támogatni az amerikai intervenciót.”

Az ENSZ épületének folyosóján az újságírók izgatottan tárgyalják az USA képviselőhözának azt a határozatát, amellyel felhatalmazták Eisenhower elnököt, hogy az amerikai fegyveres erőket felhasználhassa Tajván és a Penhüedao-szigetek övezetében. Az ENSZ tisztviselői az újságírókkal folytatott beszélgetéseik során nem titkolták el, hogy ez a határozat csak a nemzetközi feszültség további kiéleződéséhez vezethet. Az USA-nak ugyanis semmilyen jogi, politikai, vagy más alapja nincs arra, hogy beavatkozzék Kína belügyeibe. A küldöttségek egyes tagjai — akik rendszerint támogatják az USA politikáját — egy új háború kibörtására irányuló akcióknak tekintik az USA lépését.

Megkezdődött a Commonwealth miniszterelnökeinek értekezlete

LONDON. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Január 31-én megkezdődött Londonban a brit Commonwealth-hez tartozó országok miniszterelnökeinek értekezlete. Az értekezleten részt vesznek Anglia, India, Kanada, Ausztrália, Új-Zéland, a Délafrikai Unió, Ceylon, Pakisztán, Rodézia és Nyassza képviselői.

Az angol sajtó nagy jelentőséget tulajdonít az értekezletnek a hangsúlyozza, hogy ennek részvevői számos külpolitikai, valamint katonai és gazdasági jellegű kérdéseket vitatnak meg.

A befolyásos „Manchester Guardian” szerint az értekezlet megkezdése előtt úgy tervezték, hogy a hangsúlyt a gazdasági és katonai kérdésekre teszik. Tekintettel azonban a nemzetközi helyzetben az utóbbi időben beállott komoly változásokra — írja a lap — mind több jel vall arra, hogy a nemzetközi kérdések kerülnek előtérbe.

A lap véleménye szerint a fontos változások egyike az, hogy növekedett az ellenállás a Nyugat-Nemzetek felfegyverzésére vonatkozó tervekkel szemben. „A Nyugat-Nemzetek országban egyre növekedő ellenállás a párisi egyezmény ratifikálásával szemben azt bizonyítja, hogy Németország felfegyverzésének kérdése még korántsem tekinthető megoldottnak” — hangsúlyozza a lap.

Az értekezleten megvitatásra kerülő további fontos külpolitikai kérdés — írja a „Manchester Guardian” — a Tajván környékén előállott helyzet, ami egyenes következménye az USA agresszív akcióinak a Kínai Népköztársaság ellen. A lap, — akárcsak más angol lapok — nem titkolja, hogy az értekezleten megkísérik majd nyomást gyakorolni Indiára és más olyan ázsiai országokra, amelyek elítélik az amerikaiak beavatkozását Kína belügyeibe. Ennek a nyomásnak ugyanis az a célja, hogy rábírájék ezeket az országokat a tajvani tűzszünetre irányuló hirtelt terv támogatására.

Nyugatnémet gazdasági küldöttség megy Washingtonba

BERLIN. (Agerpres.) Az ADN hírigények arról számol be, hogy a közeljövőben nyugat-nemzetországi küldöttség utazik az Egyesült Államokba, Herman Abs náci bankárnak, a bonni kormány pénzügyi szakértőjének vezetésével. A sajtóügynökségek jelentése szerint Abs utazásának célja az, hogy tárgyalásokat folytasson az amerikai kormány megbízottjaival a második világháború idején a német monopólistáktól elkobzott javak visszaszolgáltatásának kérdésében.

Mindebből ismételtén kitűnik az USA vezető körének kétkulcsos politikája. E körök demagóg módon folytatják „a béke megszüntetéséről” beszélnek, közben pedig sietnek visszaállítani a német monopóliumokat, amelyek annakidején a hitlerista agressziót támogatták.

A Román Népköztársaság párisi követségének tiltakozó jegyzéke a francia külügyminisztériumhoz

Ion Drincanu, a Román Népköztársaság párisi követe, január 31-én a következő tartalomú jegyzéket adta át Franciaország külügyminisztériumának:

„Mint ismeretes, a Román Népköztársaság egyik ének- és táncgyűjtése a párisi irodalmi és művészeti ügynökség meghívására január 11-én több előadást tartott Párisban, hogy bemutassa a francia közönségnek a román nép művészeti alkotásait.

A francia közvélemény legszélesebb körű meglepetéssel és részvételrel ezeket az előadásokat s jelentős hozzájárulással tekintették a román és a francia nép baráti kapcsolatainak megszilárdításához.

Az együttes vendégszereplésének normális lefolyását azonban már kezdetől akadályozta néhány hirtelt fasista elem, a volt „vasgárda”, e náci-szervezet tagjainak provokációja. Ezek a provokációk annyira elfajultak, hogy veszélyeztették az együttes tagjainak életét és szabadságát.

Noha a francia hatóságok tudták ezekről az akciókról és jól ismerik megszervezőiket, amint ezt a hatóságok képviselői a követség tagjaival folytatott beszélgetésük során beismerték, a francia rendőrség szemei

hunyt a provokáló akciók fölé, és nem tett semmilyen intézkedést megszüntetésükre.

A követség több ízben is lépéseket tett a külügyminisztériummal, amelynek jóváhagyásával az együttes Franciaországba érkezett s felhívta figyelmét a helyzet súlyosságára; a francia hatóságok azonban mitsem törődve a nemzetközi kapcsolatok elemi szabályaival és azzal, hogy mit irnak elő a vendéglátás szabályai egy kulturális célból írt tartózkodási követség tagjainak, továbbra is jóindulatú, sőt pártfogó magatartást tanúsítottak a fasista elemek újabb provokáló akciói iránt.

A fentiekre való tekintettel a követség tudomására hozza a francia külügyminisztériumnak, hogy a román kormány, tiltakozása jeléül, elrendelte a román ének- és táncgyűjtésnek, függsse fel franciaországi körútját.

A követség, kormánya utasításainak értelmében, egyúttal arra is felhívja a francia külügyminisztérium figyelmét, hogy arra az időre, ameddig az együttes tagjai francia területen tartózkodnak, személyi biztonságukért a francia hatóságok felelnek.”

Az „Empire”-színház közönsége méltó választ adott a párisi fasista elemek újabb provokációs kísérletére

PARIS. (Agerpres.) Január 28-án este zsúfolásig megtelt az Empire-színház nézőtere. A színpadon a román népi ének- és táncgyűjtés mutatta be műsorát. Javában folyt az előadás, amikor egy titzagu vasgárdista csoport kísérletet tett az előadás megzavarására.

A közönség mélyeséges felháborodással fogadta a huligánbanda aljas provokációját. A vasgárdista-csoportot kivették a teremből, utána az előadás rendes medrében folyt tovább. A közönség melegen tüntetett a román művészgyűjtés mellett.

A hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: február 8-ig: Róma 11 órákor. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. Naponta 11 órákor matiné.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: február 8-ig: Elettjel. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„HERBAK JÁNOS” mozi: február 6-ig: A győzelem katonája. (Második rész.) Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

I. L. CARAGIALE” mozi: február 7-ig: Róma 11 órákor. Előadások: 3, 30, 5, 30, 7, 30 és 9, 30 órákor.

„UJ IDOK” mozi: február 6-ig: A kis iskolás leány. Előadások: 3 óráttól folytatódólagosan.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): február 4-ig: Alissa Pittin. Előadások: hétköznap: 7 órákor, vasárnap: 3, 5 és 7 órákor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mike-laka): február 4-ig: Az utolsó hajóút. Előadások: este 7 órákor, vasárnap: 3, 5 és 7 órákor.

„ILIE PINTILIE” CFR mozi: (Mosóczi-telep): február 6-ig: A tengeri léte. Előadások hétköznap: 6 órákor vasárnap: 2, 4 és 6 órákor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): február 6-ig: Kiskrajcar.

„PETOFI SANDOR” mozi (Rad-na): február 6-ig: Meggyőzött lelkek. „POPULAR” mozi (Nagyszentmiklósi): február 6-ig: Felkel a nap.

Az aradi Állami Román Színház műsora: csütörtökön, február 3-án Ochiul babel.

Február 1-ével meghatározott időben kezdődnek a mozifilmadatok. A terembe az előadás megkezdése után csak a hirdató befejezők, vagy a szünetben lehet belépni. A mozilátogatókat felkérjük, hogy tartassák tisztelben a jegyen feltüntetett időpontot, mert az előadás alatt nem lehet a terembe bemenni, a jegyek pedig elvesztik érvényességüket. Az állóhelyek rendszerét megszüntették.

Február 3-án 16 órai kezdettel az aradi Bábszínház, az Állami Színház termében magyaryelvű előadást tart. Bemutatóra kerül a „Fehér tapsifüles” című darab. Szombaton, ugyancsak 16 órai kezdettel a „Göcs nyulacska”-t mutatják be román nyelven. Vasárnap 10.30 órákor „A kecske és a három gida” című magyaryelvű előadást tartják.

LIDÉRCES AMERIKAI ÁLLAM

1964: tíz évvel a „békés egymás mellett élés” után

A „U. S. News and World Report” a tekintélyes amerikai folyóiratok közé számítható. Hasábjain jöjjöln új-ságírók, befolyásosnak és beavatkozónak ismert eszénátorok, üzletemberek és tábornokok szólnak meg és mondják el véleményüket az amerikai belső élet, vagy a nemzetközi politika dolgairól.

Az öszetendő legvégén a „U. S. News and World Report”-ban megjelent dr. Gerhart Niemeyer, a yalei egyetem tanárának terjedelmes cikke. Niemeyert a lap, mint a külpolitika szakértőjét mutatja be. A cikk címe: 1964: tíz évvel a „békés egymás mellett élés” után. A cikkíró látnoki feladatra vállalkozott: 1964-ből tekint vissza az elmúlt tíz esztendőre és elmondja, mit látott. A cikk egyébként választási vezércikk az 1964-es esztendőben. Ezzel a patetikus mondatlal kezdődik: „Allig több mint két héttel mulva a szavazóurnák elé járulnak országunk polgárai, mégpedig egy olyan választás alkalmával, amely jelentőségében felülmúlja mindenül és a többi nemzet minden eddigi választását”. A cikk, mint a címe is mutatja, külpolitikai tárgyú. Mondanunk sem kell tehát, hogy Niemeyer a mai amerikai vezető politikuskokhoz hasonlóan a „nagy hazugság”-ból, vagyis abból indul ki, hogy a tökésvilág létét szovjet katonai támadás, vagy „hideg uton” történő szovjet leigázás fenyegeti.

1964-ben vagyunk tehát. Az Atlanti

ti Szövetség széthullott. Amerika egyedül áll: az egyetlen erős tökésvilág ország és egyben a tökésvilág egyetlen mentővára.

Hogyan jut el a tökésvilág, illetve az Amerikai Egyesült Államok idáig, azaz hogyan látja a jövőt Niemeyer professzor?

A cikk tartalma, sommázva a dolgokat, a következő: Niemeyer szerint 1954-ben „páratlan volt” az Egyesült Államok ereje, de a Szovjetunión nem akarta a háborút. Ennek következtében tárgyalások kezdődnek, de az elért kisebb megállapodások ellenére „váltakozóanul tovább tartott a feszültség”. Az Egyesült Államok ennek ellenére sem élt féltékenyével, annyit tett csak, hogy igyekezett kedvezni szövetségeseinek, hogy együtt tartsa őket, „tűrelmes és tapintatos” volt irányukban, bár ez „politikai nehézségeket is okozott” az Egyesült Államokban. És egyszercsak becsapott a bomba: valamikor 1958-ban kiderült, hogy az atomfegyverek terén „Országország egyenlővé vált a Nyugattal”. Nyilvánvalóvá lett, hogy háborút indítani egyértelmű lenne mindkét harcoló fél elpusztulásával, azaz a tökésvilág megsemmisülésével.

Is Amerika külpolitikája ettől az időponttól kezdve szalmaszálra jár: megpróbálja 1961-ben (figyelem: előbb nem!) az ENSZ-ben javasolni az atom- és hidrogénfegyverek megtiltását, de sikertelenül, mert a Szovjetunión — Niemeyer szerint — nem akarja. Amerika egymás után veszíti el szövetségeseit. Norvégia és Dánia kihull az Atlanti Szö-

vetésből, Franciaországban és Olaszországban népfront-kormány alakul. Nyugat-Nemzetország kész tárgyalásokat folytatni az egyesüléssről és a tárgyalások eredményeket hoznak. Anglia a „várjuk, majd meglátjuk” álláspontot helyezkedik. Amerika mindent megpróbál: amikor le kell mondania a NATO-ról, mint katonai eszközről, megpróbál „pszichológiai és gazdasági eszközökkel” harcolni. Az elnök „drámai módon le szállítja a vákokat”. De már semmi sem segít: Amerika egyedül van, befolyását, hatalmát elveszítette.

A választás fő kérdése Niemeyer szerint tehát ez az alternatíva: vállalni-e háborút a Szovjetuniónal és elpusztulni, avagy kapitulálni a kommunizmus előtt.

Niemeyer ur — mint látható — szárazvira bocsátotta képzelőerejét. Erre szüksége is volt, hiszen gondolatai nem a realitások talaján, hanem az amerikai kormány politika és propaganda elképzeléseinek szférájában mozognak. Most már csak az a kérdés, miért, milyen okokból eszt a cikk.

Válaszoljon erre maga Niemeyer. Végkövetkeztetése, amelyet nem magában a cikkben, hanem annak bevezetőjében von le, így szól: „A történelem lehetséges folyamatait irtani le a sorokban, azonban a jóslatok figyelemmelzése párosul azzal a meggyőződéssel, hogy megvan országunkban a szellem, a bátorság és az intelligencia ahhoz, hogy egy ilyen tragikus kudarcot elkerüljünk.”

Mint látható, maga a szerző sem tagadja, hogy jóslata figyelemzetés. Ez a figyelemzetés pedig a „nagy hazugság” egyik változata. Lényege az: a békés együttélés veszély! Niemeyer azért vetíti az amerikai üzletember és tábornok elé a következő tűz esztendő, azért készít önkényes jóslatot, hogy önkényes következtetéseket vonhasson le. Niemeyer ur nem a jövőt látta, hanem a jelenét és a múltat. Ez a cikk nem egyéb, mint a mostani és valamennyi háború utáni amerikai kormány felelősségrevonása azért, mert még mindig nem indított háborút a Szovjetunión ellen, mert hiányzott belőlük „a szellem, bátorság és az intelligencia”, mert nem indították meg a háborút az alkalmas pillanatban. Amikor ő Amerika 1954-es „páratlan” erejéről beszél, nyilvánvalóan 1949-re is gondol, arra az időre, amikor Amerika még azt hihette, hogy egyedül birtokosa az atombombának. A szerző azt mondja: nem lett volna szabad romantikus ábrándokat szövögetve békésen együttélni. Sőt azt is mondja, hogy most már egy lépéssel se tovább. És hogy meggyőzőes olvasóit, felideji a cikkben az összes rémképeket, amelyek amerikai ágyugyárok és atomlovagok lidérces álmaiban éjszakánként megjelennek: az egységes és bekeszerető Nemzetország, a bekeszerető európai népfrent-kormányokat, az Atlanti Szövetség széthullását és mindazt, amivel a békés együttélés „inyevet.”

Nem az itt a mondanivaló, hogy me, így látom én, Niemeyer professzor, a jövőt, hanem a cselkvésre való felhívás, a ravaszul tállt háborus uszítás.

Niemeyer ur azért megy előre 1964-be, azért tállja ilyen ravasz módon a dolgokat, mert mindezt 1954-ben vagy 1955-ben kereken ki-mondani tul sablonos, tul lapos lenne. Ezzel a szenczióhajrással, de egyáltalán nem új módszerrel jobban fel lehet borzolni az amerikai üzletemberek idegeit, jobban fel lehet tüzelni a harcias szenátorokat.

Az egyútt nem élés, az erőpolitika, a fegyvercsörtetés és az atomháború tizparancsolata van ebben az írásban. Tanemes ez az írásmű háborus gyújtogatók számára. A fentiekben kívül azonban egy másik fontos, de Niemeyer ur és a hasonzorúek számára nem éppen kellenes tarulsgal is szolgál, amit maga Niemeyer ur is levon anélkül, hogy akarná: az idő nem a háborus gyújtogatók számára dolgozik.

Niemeyer ur a „nagy lizugság” szemszögéből nézi a dolgokat, láma-dó szándékokat tulajdonít a Szovjetuniónak, furcsa módon azonban mégis lát bizonyos dolgokat, noha ezek a dolgok egyáltalán nem illenek bele az ő logikájába. Megjövendőli például, hogy Kína 1955-ben elfoglalja helyét az ENSZ-ben. De sehogyan sem tudja megmagyarázni, hogyan történik ez, hiszen ő a szovjet atomfőnyvt csak 1958-ra jövendőli. Hogy kerül hát be Kína az ENSZ-be, ha nincs „szovjet nyomás”? Azt is előre véli látni, hogy Franciaországban és Olaszországban nagy választási győzelmet aratnak a kommunista pártok. És nem magyarázza meg, hogyan lesz ez lehetséges a nyugati államokban, ahol szerinte minden befolyástól mentesen dönthetnek a választók, szerintük pedig nem érvényesül és mind kevésbbé érvényesülhet a választók akarat. Azt is kénytelen előre meglátni, hogy Németor-

szágban és a többi tökésvilágban felülkerednek majd a bekeszerető erők. Sőt: Niemeyer 1964-ből „vissza-pillantva” melabuvál azt is megállapítja, hogy a „szakadék” Amerika és szövetségeseinek érdeke között „valóságos volt (!) és nem lehetett teljes mértékben áthidalni”. Beszél amerikaiellenes érzelmekről, de nem magyarázza meg, miképpen lehetségesek ellentétek olyan országok között, amelyeknek szerinte közösek az érdekei.

Mindez Niemeyer ur cikkének viszájára fordított tanulaaga. Tömören így hangzik: Az amerikai háborus politikát, a fegyvercsörtetés, az együtt nem élés, az atomháború politikáját csak ideig-óráig és csakis amerikai bunkóval lehet fenntartani. A népek elutasítják ezt a politikát, mert a Szovjetuniónban biznak és nem biznak a mai Amerikában, mert a békét szemükben a Szovjetunión politikája biztosítja és nem az Amerikai Egyesült Államok politikája. Hiába mondja Niemeyer ur, hogy a békés együttélés csapda. A népek békés együttélést akarnak, akár érdeke ez azoknak, akikhez Niemeyer ur szól, akár nem.

Még az amerikai nép sem úgy gondolkodik, mint Niemeyer ur: a Gallup-intézet által megkérdezett emberek a napokban 2:1 arányban a békés együttélés mellett foglaltak állást. Tudjuk, hogy a Gallup-intézet módszerei nagyonis messze esnek a tárgylagosság követelményeitől, és így azt is tudjuk, hogy ez az arány: a valóságban ennél sokkal jobb.

Darvasi István